

Άσμα Ασμάτων: Ύμνος στο Θείο και τον ανθρώπινο έρωτα

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](http://www.pemptousia.gr/?p=92109)

[Προηγούμενη ανάρτηση: <http://www.pemptousia.gr/?p=92109>]

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μέσα από τα ιερά κείμενα, βιβλικά και ασκητικά, στα λογοτεχνήματα πεζά και ποιητικά, στα ψυχολογικά και φιλοσοφικά βιβλία, συναπαντήσαμε αποκρίσεις ζωής, στο δίπολο του θανάτου και έρωτα.

Ό,τι αναφέρεται στην παρούσα εργασία φιλοδοξεί να αναδείξει ότι το βιβλίο: “Άσμα Ασμάτων είναι τελικά ένας ύμνος στην αγάπη και τον έρωτα τον θεϊκό και τον ανθρώπινο. Κάποιοι ερμηνευτές, αντιμετωπίζοντας τον έρωτα ως κάτι βδελυρό και αποτέλεσμα της πτώσης του ανθρώπου, τήρησαν μια άκαμπτη στάση, απέναντι σε αυτό το εξαίσιο τραγούδι. Ισχυρίστηκαν, ότι αυτό, αναφέρεται αποκλειστικά και μόνο στην αγάπη του Θεού για το λαό του και μεταγενέστερα την αγάπη του Χριστού για την Εκκλησία. Ο Π. Τρεμπέλας, (Π. Τρεμπέλας, 1976), άνθρωπος Μέγας κατά τη γνώση και την ερμηνεία των Γραφών αποδίδει ξεκάθαρα και απόλυτα την ερμηνεία περί του Θείου έρωτα. Συγκεκριμένα γράφει: “....Τό Άσμα δέν έχει υπόθεσιν σαρκικών τινά έρωτα, άλλ’ από τής αρχής αυτού μέχρι τέλους στρέφεται όλόκληρον περί καθαρώς πνευματικές καί άχράντους καί έπουρανίους σχέσεις καί έκδηλώσεις.”

Πολλές φορές, στην ιστορία της Εκκλησίας, κάποιοι άγαμοι θεωρούν τον έγγαμο βίο κατώτερο από την αγαμία. Όταν, όμως, οι άνθρωποι δεν βιώσουν το μεθύσι του αλληλοσεβασμού, της αλληλοπεριχώρησης των δυο προσώπων -εφόσον οι ίδιοι ζουν αποκλειστικά το θείο Έρωτα- δεν πρέπει να καταδικάζουν, κάτι, το οποίο δεν επέλεξαν να βιώσουν ποτέ με συνάνθρωπο. Οι επιλογές του καθενός είναι σεβαστές και ιερές, αλλά νομίζω ότι και ο γάμος και ο μοναχισμός είναι δυο διαφορετικοί δρόμοι, οι οποίοι οδηγούν όμως, στο ίδιο αποτέλεσμα, που είναι η αιωνιότητα του παραδείσου. Διαφέρει όμως η αγαμία μέσα στον κόσμο από τον μοναχό, που εγκαταλείπει τον κόσμο.

Η ηθική είναι άσκηση ζωής, τρόπος σκέψης, και αγώνας όλων μας. Ο Ηθικισμός όμως είναι η παράφραση της ηθικής. Η καλύτερα το καρκίνωμά της. Το φυσικό, αυτό που ο Θεός φύτεψε στον άνθρωπο εκλαμβάνεται ως αμαρτωλό και δαιμονοποιείται. Οι Πατέρες της Εκκλησίας ανυψώνουν την αγάπη και τον έρωτα στη θεϊκή του διάσταση, κατακρίνοντας τον αυτονομημένο ανθρώπινο έρωτα, που οδηγεί τον άνθρωπο στο θάνατο της ψυχής του. Γιατί λοιπόν ο συντροφικά πλασμένος άνθρωπος, κληροδότησε την ενοχή για κάτι υπέροχο, δυνατό σαν το

θάνατο; Και γιατί απαγορεύεται η ηδονή και τονίζεται ως αιτία της σαρκικής επαφής μόνο η διαιώνιση του είδους, που έτσι ή αλλιώς είναι μια ενέργεια που κάνουν ανεπίγνωστα και τα ζώα;

Θέλησα επίσης να αναλύσω όσο μπόρεσα, την υπέροχη φράση του Άσματος:

“Θέσε με σάν σφραγίδα στην καρδιά σου, ως σφραγίδα στο βραχίονά σου, ὥστε ὄχι μόνον να μέ αἰσθάνεσαι, ἀλλά καί νά μέ βλέπεις. Γιατί ἡ ἀγάπη εἶναι ἀκαταμάχητος σάν τόν θάνατο καί ἡ μέχρι ζηλοτυπίας ἀφοσίωση εἶναι σκληρή σάν τόν ἄδη. Οἱ σπίθες δέ, πού σάν φτερά ἐκτινάσσονται ἀπό ἀγάπη, εἶναι πύρινοι καί φλόγες πυρός. Κραταιά ὡς θάνατος ἡ ἀγάπη, σκληρός ὡς ἄδης ζῆλος».

Παρέθεσα απόψεις παλαιότερων και νεωτέρων φιλοσόφων και ερμηνευτών. Όλοι συμφωνούν ότι ανάμεσα σε αυτήν την αγάπη και την εκμετάλλευση των ανθρώπων στο όνομα της, υπάρχει μια τεράστια διαφορά.

Ο Ιωάννης Χρυσόστομος (Ι. Χρυσόστομος, Migne, τόμ. 54), προειδοποιεί ότι οι νέοι και πολύ περισσότερο οι έφηβοι, “αν υιοθετούν το αυτονομημένο έρωτα, τις συχνές εκτονωτικές ερωτικές εμπειρίες αποκτούν χρόνια ερωτική αναπηρία” και δεν θα μπορούν ποτέ να γνωρίσουν τον πραγματικό έρωτα.

Η εμπορευματοποίηση του έρωτα και του γυναικείου σώματος, που είναι ιερό – επειδή προσφέρει τη ζωή και είναι ναός του Αγίου Πνεύματος – καταστρέφει ότι έχει η ανθρώπινη ψυχή. Στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, στο Ίντερνετ και στις κάθε λογιών φυλλάδες ωραιοποιείται η σχέση και δεν δίνεται το σωστό της περιεχόμενο. Η συζυγική αγάπη και ο έρωτας είναι Σταυρικός, πολλές φορές εξουθενωτικός, αλλά οδηγεί στον γήινο παράδεισο της καρδιακής επικοινωνίας και ταύτισης και το ζευγάρι στην αιωνιότητα του παραδείσου.

Πολλές φορές φοβούμαστε να αγγίξουμε τα θέματα αυτά: των σχέσεων, του προγαμιαίου έρωτα – για τον οποίο δεν ερωτώμεθα πλέον από τους νέους – και ότι αφορά τη σεξουαλική σφαίρα του ανθρώπου. Είναι γιατί, κάποιες φορές επικρατεί η ηθικιστική αντίληψη και σεμνοτυφία. Πρέπει να είμαστε επαρκώς ενημερωμένοι, για να προσπαθήσουμε να αλλάξουμε πράγματα, που μας φοβίζουν, να αγγίξουμε. Είναι προτιμότερο να διδαχτούμε σωστά την αγάπη από υπεύθυνα στόματα και όχι από ανθρώπους δέσμιους των παθών τους.

Πρέπει να συγκλονιστούμε ως υπάρξεις, να μιλήσουμε στους άλλους, για την αγάπη και την ελευθερία του Εσταυρωμένου. Ο Χριστιανισμός δεν είναι νομικιστικοί κανόνες, αλλά Πηγή Ζωής και κάθε καλού. Κατά την ταπεινή μου άποψη, οι νέοι μας διατηρούν σήμερα πιο γνήσιες σχέσεις με τους άλλους, από τους παλαιότερους, είναι πιο ελεύθεροι και ειλικρινείς μεταξύ τους. Εκφράζονται

περισσότερο σπάζοντας τα ηθικιστικά κατεστημένα.

Υπήρξαν, πρωτοπόροι σε όλες αυτές τις σκέψεις, “σημαιοφόροι” και καθοδηγητές, αλλά μένει ακόμα να κάνουμε πολλά. Δεν μιλώ για το επίσημο κράτος, γιατί, απλά δεν ελπίζω, τίποτε από αυτό. Όμως οι βάσεις για να καταλάβουμε το βαθύτερο νόημα της ζωής, που είναι η σχέση και όχι η σχάση έχουν ήδη μπει από συγκεκριμένους πιστούς διανοούμενους στην εποχή μας. Προσωπικά τους ευγνωμονώ που με έβαλαν σε αυτό τον υπέροχο προβληματισμό. Η ουσία του Θεού είναι η αγάπη, ο Θεός έκανε τον άνθρωπο ικανό να αγαπήσει. Άρα αγαπώ σημαίνει υπάρχω, σχετίζομαι σημαίνει αγαπώ. Ο Ιωάννης ο Δαμασκηνός (Ι. Δαμασκηνός, Migne, PG 94) γράφει: “Σχέσις ἐστίν ἡ ἐγγύτης καί ἡ ἀγάπη, ἥγουν φιλία καί ἡ κράτησις καί ἡ μετουσία καί ἡ συνάφεια.”

Ο Μάξιμος ο Ομολογητής, ο Αρεοπαγίτης, (Μάξιμος Ομολογητής, Migne, P.G. 4), τον έρωτα τον αποκαλεί αγγελικό, γιατί δεν υπάρχει μεταξύ των αγγέλων τίποτα το “ἀσύμφωνον ἢ στασιάζον”, αλλά πλήρης ενότητα. Ο Χριστιανισμός είναι Αποκάλυψη. Ο Θεός του Χριστιανισμού είναι μόνο Αγάπη και Ελευθερία.